

MITRĘGA (12) *sb f*

sg *N* mitręga (5). \diamond *G* mitręgi (1). \diamond *I* mitręgą (6).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Bieda, niedostatek; malignitas conferendi, parsimonia nimia, sordes Cn (11)* : bo wietfza mitręgą w dworze kiedy iuż w pudle nie máłz nic. *RejZwierc* 31v, 31v [*idem*] *WerKaz* 300 [2 r.].

Wyrażenie przyimkowe: »dla mitręgi« = z powodu biedy (1): gdyby iedno tym karał Pan Bóg/ że nam krup nie doftanie do káfze ná wieczrzą/ álbo też że kotki náwet nie mááz czym z zapieczká dla mitręgi wybáwić *WerKaz* 300.

W przen (6) :

mitręga między kim a kim (2): czáfem fie też przygodzi/ iáko ono ftára przypowieść/ iż fie mitręgą między nimi zámnoży/ pan fie imie woytowey/ á páni woytá/ więc pan wlecze do woytowey/ á páni też náfy pie pełen wor woytowi/ áż więc czáfem y krup nie doftanie do káfze ná wieczrzą. *RejZwierc* 31v; A iefli też to wżeteczeńftwo [*cudzołóstwo*] záplunie fię w ftanie Małżeńkim/ álbo iáko oná ftará przypowieść iednego śláhcicá Polkiego/ iż fię mitręgą między nimi zámnoży *WerKaz* 300.

Fraza: »trestkce [*kogo*] mitręga« (1): że w krotkim czásie áli go [*moczygębę albo wydmikufla*] trestkce wielka zázwdy mitręgą *WerGośc* 222.

Iron. (3):

Zwrot: »mitręgą się żywić« [*szyk zmienny*] (3): pan wlecze do woytowey/ á páni też náfy pie pełen wor woytowi [...]. A woyth powieda iż fie mitręgą żywi. Ale boday zábit y s taką mitręgą *RejZwierc* 31v [*idem WerKaz*]; Y tyś wygrał z tą włóczęgą/ Práwie fie żywiąc mitręgą/ Lepiey ábyś dożrzał fwego/ Niż nágládałz do cudzego. *RejZwierc* [233]; *WerKaz* 300.

2. *Łatanina, partactwo; vehementarii ars a. opus Cn (1)* :

W przen (1) : To ieft ziemiá [*rycerska*] obfita gdyby miała ludzi/ Ták też iedno mitręgą fwoie czáfy ludzi. *RejZwierc* 241v.

Synonimy: 1. *bieda, nędza, niedostatek*; 2. *partactwo, partanina*.